

Nr 431.

Av herr **Falk**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lantarbetstidslagen den 26 juni 1936 (nr 333).

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, med förslag till vissa ändringar i gällande lantarbetstidslag föreslås att från lagens tillämpning undantages, b) mjölkning samt skötsel och upptagning av rotfrukter, i den mån dessa arbeten utföras mot ackordsersättning.

Motiveringen för att mjölkning mot ackord undantages från lagens tillämpning är, att man därigenom velat undanröja de svårigheter som i vissa fall skulle förefinnas vid reglering av arbetstiden för djurskötarepersonalen.

Genom nu föreslagna undantag möjliggöres för arbetsgivarna att vid anställande av djurskötare formulera anställningskontraktet, antingen så att arbetstagaren mot viss ersättning ansvarar för skötsel av samtliga kreatur, samt mjölkning av alla kor, mot viss bestämd summa, eller så att arbetstagaren mot en viss summa åtager sig skötsel av kreaturen och dennes hustru åtager sig mot viss summa, eller mot ersättning per liter, mjölkningen av samtliga kor.

På detta sätt kan en djurskötare användas till arbete med djurskötsel t. ex. $7\frac{1}{2}$ timme per dag utan att föreslagna tvåveckorsarbetstiden överskrids, samt därutöver till arbete med mjölkningen, vilken tid icke torde underskrida 3 timmar per dag, och blir den sammanlagda arbetstiden i sådana fall $10\frac{1}{2}$ timme.

I gällande kollektivavtal för jordbruket är arbetstiden för djurskötare fastställd till $9\frac{1}{2}$ timma per dag, i tidigare avtal var samma arbetstid 10 timmar, i båda fallen med vissa bestämda fridagar.

Enligt min uppfattning föreligger här stor fara för att arbetsgivarna i regel komma att vid anställande av djurskötare använda sig av sin lagliga rätt att betala viss ersättning för mjölkning och därigenom, fullt lagenligt, genomföra en förlängning av arbetstiden, jämfört med gällande kollektivavtal.

Redan nu förekommer ganska ofta att djurskötare anställas, att mot viss summa ansvara för såväl skötsel av alla djur samt all mjölkning, men i den mån arbetstiden sålunda överskrider $9\frac{1}{2}$ timma per dag, sättas sådana överenskommelser ur kraft genom kollektivavtalet. Det är uppenbart, att, därest det föreslagna undantaget införes i lagen, någon möjlighet inte föreligger att genom bestämmelser i kollektivavtalet begränsa lagens verkningar. All erfarenhet talar i stället för att ett blivande kollektivavtal kommer att avfattas i enlighet med lagen, och sålunda medgiva att mjölkningsarbete o

inräknas i den ordinarie arbetstiden, därmed torde någon verklig kontroll över djurskötarnas arbetstid, eller något ingripande för att eventuellt nedbringa densamma vara omöjliggjord.

De svårigheter att i vissa fall reglera djurskötarnas arbetstid, som komma att uppstå om även mjölkning fölle under lagen, anser jag mycket väl kunna övervinnas genom att arbetsrådet, enligt 5 § 2 mom. i förevarande förslag, efter prövning medgiver längre arbetstid. Därigenom skapas mera likartade förhållanden, och bättre möjligheter till kontroll över lagens tillämpning. Man undviker också att få en lag, vars syfte och verkningar helt och hållet kan borttagas, om vederbörande arbetsgivare är förutseende nog att i arbetsavtal föreskriva viss summa för mjölkningen, en lag, vars verkningar är beroende på en formalitet.

Jag får därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att 1 § b) i förevarande proposition, nr 94, erhåller följande lydelse: Skötsel och upptagning av rotfrukter, i den mån dessa arbeten utföras mot ackordsersättning, ävensom diknings- och skogsarbeten, i den mån de mot sådan ersättning utföras av arbetare, som icke är fast anställd i rörelsen.

Stockholm den 27 februari 1937.

Karl Falk.